

Weet dat alleen bewustzijn bestaat

Osho: Het Boek der Geheimen – techniek 107.

De tweede techniek:

*Dit bewustzijn bestaat als elk wezen,
en verder bestaat er niets.*



Wetenschappers beweerden vroeger dat alleen materie bestond, en verder niets. Er ontstonden grote filosofische stromingen gebaseerd op het idee dat alleen materie bestond. Maar zelfs degenen die geloofden dat materie bestond, moesten toegeven dat er zoiets als bewustzijn bestond. Wat was het dan? Ze zeiden dat bewustzijn alleen maar een bijverschijnsel was, alleen maar een bijproduct van materie. Het was niets anders dan materie in een andere gedaante, iets heel subtiels maar toch materieel. Maar in de afgelopen halve eeuw heeft zich een heel groot wonder voltrokken.

Wetenschappers hebben keer op keer geprobeerd uit te vinden wat materie was, maar hoe meer ze dat probeerden, hoe meer ze tot het besef kwamen dat er zoiets als materie niet bestond. Materie werd geanalyseerd en men ontdekte dat het verdwenen was. Nietzsche had precies honderd jaar eerder gezegd: 'God is dood.' Nu God dood was, kon er geen bewustzijn zijn, want God betekende de totaliteit van het bewustzijn.

Maar binnen honderd jaar was materie dood – en niet omdat religieuze mensen dat geloofden, maar omdat wetenschappers tot de definitieve conclusie waren gekomen dat materie slechts schijn is. Het lijkt te zijn wat het is omdat we niet diep genoeg kunnen kijken. Als we diep genoeg

kunnen kijken, verdwijnt het, en dan blijft er energie over. Dit fenomeen van energie, deze niet-materiële energiekracht, was al sinds lang bekend bij mystici.

Het lijkt te zijn wat het is omdat we niet erg diep kunnen kijken. Als we diep kunnen kijken, verdwijnt het, en dan blijft energie over. Dit fenomeen van energie, deze niet-materiële energiekracht, is al sinds lange tijd bekend bij mystici in de Veda's, in de Bijbel, in de Koran, in de Upanishads – overal ter wereld zijn mystici doorgedrongen tot in het wezen van het bestaan en hebben ze altijd geconcludeerd dat materie alleen maar schijn is ;diep van binnen is er geen materie, alleen energie.

De wetenschap is het daar nu mee eens. En de mystici hebben nog één ding gezegd waar de wetenschap het nog niet mee eens is – maar waar ze het op een dag wel mee eens zal moeten zijn! De mystici zijn tot een dieper inzicht gekomen en hebben ontdekt dat er diep van binnen geen materie is, alleen energie. De wetenschap is het daar nu mee eens. De mystici zijn ook tot een andere conclusie gekomen. Ze zeggen dat wanneer je diep in de energie doordringt, ook de energie verdwijnt en alleen het bewustzijn overblijft.

Dit zijn dus de drie lagen. Materie is de eerste laag, het oppervlak. Als je door het oppervlak heen dringt, wordt de tweede laag zichtbaar: je kunt de tweede laag waarnemen, namelijk energie. Als je vervolgens door de energie heen dringt, wordt de derde laag verlicht – die derde laag is bewustzijn. In het begin zei de wetenschap dat mystici alleen maar droomden, omdat de wetenschap alleen materie zag en verder niets.

Toen probeerde de wetenschap dieper door te dringen, en de tweede laag van de mystici werd blootgelegd: materie is slechts schijn –diep van binnen is het niets anders dan energie. En de andere bewering van de mystici is: dring nog dieper door in de energie en ook de energie verdwijnt, dan blijft alleen bewustzijn over. Dat bewustzijn is God. Dat is de diepste kern.

Als je in je lichaam doordringt, zijn deze drie lagen aanwezig. Vlak aan de oppervlakte bevindt zich je lichaam. Het lichaam ziet er materieel uit, maar diep van binnen zijn er levensstromen, prana, vitale energie. Zonder die vitale energie zou je lichaam slechts een lijk zijn. Het leeft, er stroomt iets doorheen. Dat stromende 'iets' is energie.

Maar dieper, nog dieper, ben je je bewust, kun je waarnemen. Je kunt zowel je lichaam als je vitale energie waarnemen. Dat waarnemen is je bewustzijn. Elk bestaan bestaat uit drie lagen. De diepste is het waarnemende bewustzijn. In het midden bevindt zich de vitale energie en vlak aan de oppervlakte is materie, een materieel lichaam.

Deze techniek zegt:

*Dit bewustzijn bestaat als elk wezen,
en verder bestaat er niets.*

Wat ben je? Wie ben je? Als je je ogen sluit en probeert te ontdekken wie je bent, zul je uiteindelijk onvermijdelijk tot de conclusie komen dat je bewustzijn bent. Al het andere kan van jou zijn, maar jij bent dat niet.

Het lichaam is van jou, maar je kunt je bewust zijn van het lichaam – en dat wat zich bewust is van het lichaam, staat er los van. Het lichaam wordt een object van kennis en jij wordt het subject. Je kunt je lichaam kennen. Je kunt het niet alleen kennen, je kunt je lichaam ook beïnvloeden; je kunt het activeren of inactief maken. Je bent er los van. Je kunt iets met je lichaam doen.

En je bent niet alleen niet je lichaam, je bent ook niet je mind. Je kunt je ook bewust worden van je mind. Als gedachten bewegen, kun je ze zien, en je kunt er iets mee doen: je kunt ze volledig laten verdwijnen, je kunt gedachteloos worden. Of je kunt je bewustzijn concentreren op één gedachte en niet toestaan dat die zich van daaruit verplaatst. Je kunt je erop focussen en ervoor zorgen dat die gedachte daar blijft.

Of je kunt een soort rivier van gedachten toestaan. Je kunt iets met je gedachten doen. Je kunt ze zelfs volledig laten oplossen totdat er geen gedachte meer is – maar jij bent er nog steeds. Je zult weten dat er geen gedachten zijn, dat er een leegte is ontstaan; maar jij zult er zijn, getuige van die leegte.

Het enige waarvan je jezelf niet kunt scheiden, is je getuigende energie. Dat betekent dat jij dat bent. Je kunt jezelf er niet van scheiden. Je kunt jezelf van al het andere losmaken: je kunt weten dat je niet je lichaam bent, niet je mind, maar je kunt niet weten dat je niet je getuige zijn bent, want wat je ook doet, je zult de getuige zijn. Je kunt jezelf niet losmaken van het getuigen. Dat getuigen is bewustzijn. En tenzij je op een punt komt vanwaar afscheiding onmogelijk wordt, ben je niet bij jezelf gekomen.

Er zijn dus methoden waarmee de zoeker doorgaat met elimineren. Hij blijft elimineren – eerst het lichaam, dan de mind, en dan komt hij op het punt waarop niets meer kan worden geëlimineerd. In de Upanishads zeggen ze: *neti, neti*. Dit is een diepgaande methode: 'Dit is het niet, dat is het niet.' Zo gaat de zoeker door met weten: 'Dit is het niet, dit is niet mij, dit ben ik niet.' Hij gaat maar door totdat hij uiteindelijk op een punt komt waarop hij niet meer kan zeggen: 'Dit ben ik niet.' Er blijft alleen een getuigend zelf over. Zuiver bewustzijn blijft over. Dit zuivere bewustzijn bestaat als elk wezen.

Alles wat bestaat, is slechts een verschijnsel van dit bewustzijn, slechts een golf, slechts een kristallisatie van dit bewustzijn – en verder bestaat er niets anders. Maar dit moet worden gevoeld. Analyse kan nuttig zijn, intellectueel begrip kan nuttig zijn, maar het moet *gevoeld* worden dat er niets anders bestaat, alleen bewustzijn. Gedraag je dan alsof er alleen bewustzijn bestaat.

Ik heb eens gehoord over Lin Chi, een zenmeester. Toen hij op een dag in zijn hut zat, kwam er iemand bij hem op bezoek. De man die kwam, was boos. Misschien had hij ruzie gehad met zijn vrouw of met zijn baas of zo – maar hij was boos. Hij duwde de deur woedend open, gooide zijn schoenen in woede op de grond en kwam toen, heel respectvol, naar Lin Chi toe en maakte een buiging.

Lin Chi zei: 'Ga eerst vergiffenis vragen aan de deur en aan de schoenen.' De man moet Lin Chi heel vreemd hebben aangekeken. Er zaten ook andere mensen bij en die begonnen te lachen. Lin Chi zei 'stop!' en zei toen tegen de man: 'Als je het niet doet, ga dan weg. Ik wil niets met je te maken hebben.'

De man zei: 'Een beetje raar om vergiffenis te vragen aan de schoenen en aan de deur.'

Lin Chi zei: 'Het was niet raar toen je je woede uitte, is het nu dan wel raar? Alles heeft een bewustzijn. Dus gaat u maar, en tenzij de deur u vergeeft, laat ik u niet binnen.'

De man voelde zich opgelaten, maar hij moest wel toegeven.

Later werd hij zelf monnik en bereikte hij verlichting. Toen hij verlicht was, vertelde hij het hele verhaal en zei: 'Toen ik voor de deur stond en om vergeving vroeg, voelde ik me opgelaten. Maar toen dacht ik dat als Lin Chi dat zei, er wel iets in moest zitten. Ik vertrouwde Lin Chi, dus ik dacht: ook al is het dwaas, doe het dan maar. In het begin was alles wat ik tegen de deur zei alleen maar oppervlakkig en gekunsteld; maar gaandeweg begon ik warm te worden.'

En Lin Chi zat te wachten en zei dat hij zou blijven kijken. Als de deur me vergaf, dan pas mocht ik binnenkomen; anders moest ik daar blijven totdat ik de deur en de schoenen had overgehaald om me te vergeven. Gaandeweg werd ik warm. Ik vergat dat er veel mensen zaten toe te kijken. Ik vergat Lin Chi – en toen werd mijn bezorgdheid oprecht en echt. Ik begon te voelen dat de deur en de schoenen van stemming veranderden. En zodra ik me realiseerde dat de deur en de schoenen veranderd waren en dat ze zich gelukkig voelden, zei Lin Chi onmiddellijk dat ik binnen mocht komen. Ik was vergeven.'

Dit voorval werd een transformerende gebeurtenis in zijn leven, omdat hij zich voor het eerst bewust werd dat alles in werkelijkheid een kristallisatie van bewustzijn is. Als je het niet kunt zien, komt dat doordat je blind bent. Als je het niet kunt horen, komt dat doordat je doof bent. Er is niets aan de hand met de dingen om je heen. Alles is gecondenseerd bewustzijn. Het probleem ligt bij jou – jij bent niet open en gevoelig.

Deze techniek zegt:

*Dit bewustzijn bestaat als elk wezen,
en er bestaat niets anders.*

Leef met dit besef. Wees hier gevoelig voor en waar je ook heen gaat, ga met deze mind en met dit hart – dat alles bewustzijn is en er niets anders bestaat. Vroeg of laat zal de wereld van gedaante veranderen. Vroeg of laat verdwijnen voorwerpen en verschijnen er overal personen. Vroeg of laat zal de hele wereld plotseling verlicht worden en zul je weten dat je in een wereld van dode dingen leefde, alleen vanwege je ongevoeligheid. Anders is alles levend – niet alleen levend, alles is bewust. Alles is in wezen niets anders dan bewustzijn.

Maar als je het bij een theorie laat, als je er alleen als theorie in gelooft, dan zal er niets gebeuren. Je zult er een manier van leven, een levensstijl van moeten maken – je gedragen alsof alles bewust is. In het begin zal het een 'alsof' zijn, en zul je je dwaas voelen, maar als je kunt volharden in je dwaasheid, en als je het aandurft om dwaas te zijn, zal de wereld spoedig haar mysteries gaan onthullen.

Wetenschap is niet de enige methode om de mysteries van het bestaan te doorgronden. Het is eigenlijk de grofste methode, de traagste. Een mysticus kan in één enkel moment het bestaan binnentreden. De wetenschap zal er miljoenen jaren voor nodig hebben om zover door te dringen. De Upanishads zeiden dat de wereld een illusie is, dat materie een illusie is, maar pas vijfduizend jaar later kan de wetenschap zeggen dat materie een illusie is.

De Upanishads zeggen dat energie in wezen bewust is – de wetenschap zal daar nog vijfduizend jaar voor nodig hebben. Mystiek is een sprong; wetenschap is een zeer langzame beweging. Het intellect kan geen sprong maken; het moet redeneren – elk feit betwisten, bewijzen – en dan pas tot een conclusie komen.

De Upanishads zeggen dat energie in wezen bewust is – de wetenschap zal daar nog eens vijfduizend jaar over doen. Mystiek is een sprong; wetenschap is een zeer langzame beweging. Het intellect kan niet springen; het moet redeneren – elk feit beargumenteren, bewijzen, weerleggen, experimenteren. Maar het hart kan onmiddellijk springen.

Onthoud: voor het intellect is een proces noodzakelijk, daarna volgt de conclusie – eerst het proces, dan de conclusie – logisch. Voor het hart komt de conclusie eerst, daarna het proces. Het is precies omgekeerd. Daarom kunnen mystici niets bewijzen. Zij hebben de conclusie, maar zij hebben het proces niet.

Misschien ben je er niet van bewust, misschien is het je niet opgevallen, dat mystici simpelweg over conclusies spreken. Als je de Upanishads leest, zul je alleen conclusies aantreffen. Toen ze voor het eerst in westerse talen vertaald werden, zagen westerse filosofen het nut er niet van in – omdat er geen redenering was. Hoe kom je tot deze conclusie? Wat is het bewijs?

Op basis van welke uitgangspunten verklaar je: 'Er is Brahma?' De Upanishads zeggen niets, ze komen gewoon tot een conclusie. Het hart komt onmiddellijk tot een conclusie. En wanneer de conclusie is bereikt, kun je het proces creëren. Dat is de betekenis van theologie.

Mystici komen tot de conclusie en theologen creëren het proces. Jezus kwam tot de conclusie en vervolgens creëerden de theologen – Sint-Augustinus, Thomas van Aquino – het proces. Dat is secundair. De conclusie is bereikt, nu moet je de bewijzen vinden. Het bewijs ligt in het leven van de mysticus. Hij kan er niet over discussiëren. Hij is zelf het bewijs – als je het kunt zien. Als je het niet kunt zien, dan is er geen bewijs. Dan is religie absurd. Maak van deze technieken geen theorieën. Dat zijn ze niet. Het zijn sprongen in de ervaring, sprongen naar de conclusie.

Image by [DqmEcouDEsaWauwtssEID0_8I](#) from [Pixabay](#).